

Risalelerde geçen, "Ahir zamanda, Allah Allah diyecek kalmaz." hadisinin hem aslı ve hem de yorumu tenkit edilmiştir. Bu hadis hakkında bizleri doğru bilgilendirir misiniz?

İtiraz Edilen Kısım:

"Rivâyette var ki: "Âhîrzamanda, Allah Allah diyecek kalmaz."

"Lâ ya'lemu'l-gaybe illallâhu bunun bir te'vili şü olmak gerektir ki: "Allah!. Allah!. Allah!.. deyip zikreden tekyeler, zikirhâneler, medreseler kapanacak ve ezan ve kamet gibi şeâirde İsmullah yerine başka isim konulacak." demektir. Yoksa, umum insanlar küfr-ü mutlaka düşecekler demek değildir. Çünkü; Allah'ı inkâr etmek, kâinatı inkâr etmek kadar akıldan uzaktır. Umum değil, belki ekser insanlarda dahi vukuunu akıl kabul etmez. Kâfirler Allah'ı inkar etmiyorlar, yalnız sıfatında hata ediyorlar."

"Diğer bir te'vili şudur ki: Kıyamet kopmasının dehşetini görmemek için, mü'minlerin ruhları bir parça evvel kabzedilir. Kıyâmet kâfirlerin başlarında patlar."⁽¹⁾

İddia:

Hadisin aslı şöyledir: "**Yeryüzünde 'Allah, Allah' denildiği müddetçe kıyamet kopmaz.**"

Hadis, bir diğer rivayette de şu şekildedir:

"Allah, Allah' diyen hiç kimse üzerine kıyamet kopmaz."

Her ne kadar İmam Nevevî, bu hadisin bulunduğu babı "Ahirzamanda İmanın Gitmesi Babı" olarak isimlendirmişse de, hadiste "ahirzamanda" tabiri geçmemektedir.

Said Nursî'nin "**diğer bir te'vili**" dediği tevil isabetlidir. Zaten, yukarıda zikredilen Müslim'in hadisinden de, böyle olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim, âlimler de hadisi böyle açıklamışlardır.

Hadisi bu şekilde anlamamızı gerektiren başka hadisler de vardır:

"(...) Onlar bu hâl üzere buldukları sırada Allah hoş bir rüzgâr gönderip estirir. İşte bu rüzgâr, onları koltuk altlarından yakalar da her bir müminin ve her bir Müslümanın ruhunu kabzeder. İnsanların şerli olanları da yeryüzünde kalırlar. O şerli insanlar, meydanda alenî olarak eşeklerin cima ettikleri gibi kadın-erkek cima ederler. İşte kıyamet onların üzerine kopar."

"Kıyamet ancak insanların şerlileri üzerine kopacaktır."

Hadislerin, "**tekyeler, zikirhâneler, medreseler kapanacak, ezan ve kamet Türkçe okunacak**" şeklinde tevîl edilmesi mümkün değildir.

İddiaya Cevap:

Zaman, büyük bir müfessirdir, kaydını gösterse itiraz edilmez. Bediüzzaman daha Daru'l-Hikmet'te iken yaklaşık 1918'lerde bu gibi sorulara muhatap olmuş ve verdiği cevaplar, yaptığı teviller yıllar sonra aynen olduğu gibi çıkmıştır. Bu teviller, aynı zamanda Hz. Peygamber (a.s.m)'in bu konudaki gaybî haberlerini de tasdik eden bir mahiyettedir.

"Allah, Allah" diye zikreden tekkelerin, zikirhanelerin kapanmasını bu hadisin bir tevili olarak kabul edilmemesinin altında, tarikatlara karşı duyulan tarihî Haricî alerjisinin nüksetmesi yatmaktadır. **"Allah, Allah"** deyip onun dinini öğrenmeyi ve öğretmeyi görev edinmiş ilmî birer müessese olan medreselerin kapanması, bu hadisin bir tevili olmazsa başka ne olabilir ki?..

Özellikle ezanın temelini teşkil eden **"Allah"** lafza-i celalin değiştirilmesi, ezanın Türkçe bir şarkı haline getirilmesi olayı, dünyada ilk defa İslam aleminin başına gelmiş bir bid'a musibeti olduğu bilindiği halde; bu tevilin hadisin hedefinde olmadığını söyleyenler, bu konuda hangi maddî ilimleri, hangi manevî marifetleri olduğunu göstermek zorundadır. Çünkü insanlar bunu merak ediyor.

Bediüzzaman'ın tevili gözle görülen bir hakikat olarak ortaya çıktığı halde, bunu kabul etmemenin hiçbir ilmî değeri olmadığı gibi, iman şuurundan gelen bir ferasetin kokusu da yoktur.

* * *

İddia:

Said Nursî, bu hadis hakkında başka bir eserinde yorum yaparken şöyle demektedir:

"Nifak perdesi altında Risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) inkâr edecek Süfyan namında müdhiş bir şahıs, ehl-i nifakın başına geçecek,

Şeriat-ı İslâmiyenin tahribine çalışacaktır. Ona karşı Âl-i Beyt-i Nebevinin silsile-i nuranîsine bağlanan, ehl-i velâyet ve ehl-i kemâlin başına geçecek Âl-i Beytten Muhammed Mehdi isminde bir zât-ı nuranî, o Süfyanın şahs-ı mânevîsi olan cereyan-ı münafıkaneyi öldürüp dağıtacaktır...”(2)

Halbuki Mehdi'den bahseden hadislerin hiçbirinde, onun "ehl-i nifakın başına geçmiş Süfyan namında bir şahıs"la mücadele edeceğine dair bir şey yoktur. Süfyan ile ilgili Nur Risaleleri'nde yer alan diğer rivayetler gibi, bu rivayet de uydurmadır.

İddiaya Cevap:

Kur'an'da açıkça bulunmadığı halde, milyonlarca İslam aliminin, milyonlarca fikhî, kelamî, itikadî, amelî istihraç ve istinbatlarını bilmeyen yoktur. Özellikle fıkıh kitapları bunlarla doludur. Ve ilim çevrelerinden hiç kimse kalkıp da “Bunlar Kur'an'da yoktur, o halde dedikleri yanlıştır.” dememiştir. Keza hadisleri şerh eden alimlerin, hadislerde açıkça bulunmayan hususları, İslam'ın genel prensipleri çerçevesinde değerlendirdikleri bilinmektedir. Kimse kalkıp da “*Bunlar açıkça hadiste yoktur, o halde yanlıştır.*” dememiştir. Zaten rasih / derin alimlerin farkı budur...

Bununla beraber, Süfyanî deccal ifadesi için (bk. *Hakim, el-Muastedrek, 4/520.- Hakim, “Bu hadis, Büharî ve Müslimin şartlarına uygundur.” demiş ve Zehebi de bunu onaylamıştır.*).

Bediüzzaman Said Nursi, İslam Deccalı'na özellikle Hz. Ali (ra)'in Süfyan lakabını taktığını belirtmiştir.

Süfyan kelimesi, İslam Deccalı'nın kimliğini barındıran bir lakaptır. Hz. Ali (ra) özellikle bu şifreye işaret etmek için bunu kullanmıştır.

Dipnotlar:

(1) bk. [Sualar, Beşinci Şua.](#)

(2) bk. [Mektubat, On Beşinci Mektup.](#)